

אָמַר, מָה אֶעֱבִיד, הָא יְהוֹשֻׁעַ אָזִיל בְּסִייעָתָא עֲלָאָה
 דְּמֹשֶׁה, דִּשְׁדַּר בֵּיהּ נְהִירוֹ דְּסִיחָרָא ולכן הוא אמר לעצמו מזה אני
 העשה בכדי להינצל מהם כי הרי יהושע הלך בסיוע העליון של משה שהוא שלח עמו את
 אור הלבנה שכנגד השכינה [לא], וְהוּא אֲנִיהִיר עֲלֵיהּ בְּצִלוֹתֶיהּ,
 בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁמִשָּׁא והוא האיר עליו מכח תפילתו מאחר שמשה היה בסוד
 הו"א הנקרא שמש שהוא מאיר תמיד אל המלכות. מָה עֵבַד עָלֶיךָ.
 אֲשֶׁתְּכֵיט מְנִייהוּ, וְאֲתִי לְגַבִּי קְבָרִיִּיא דְּאֲבָהֶן, וְצִלִּי
 תַּמָּן צִלוֹתֶיהּ ולכן מה עשה כלב, הוא נשמת משאר המרגלים והוא בא אל קברי
 האבות והתפלל שם שינצל מעצת מרגלים [לב].

כלב סיכן עצמו והלך להתפלל על קברי האבות

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲרַח אֲחֶרָא נָטִיל, וְעָקִים שְׁבִילִין,
 וּמָטָא עַל קְבָרֵי דְּאֲבָהֶן, וְאִסְתַּבֵּן בְּגַרְמִיָּהּ כלב לקח
 דרך אחרת משאר המרגלים והוא הלך דרך שבילים עקומים ומפותלים בכדי שלא ירגישו
 בו שאר המרגלים עד שהוא הגיע אל קברי האבות והוא הסתכן בעצמו מילידי הענק שהיו

אור הרשב"י

הנקרא נער והוא היה הולך עם יהושע שהוא
 נקרא על שמו כמש"כ נער לא ימיש מתוך
 האהל אמנם כאן משה האיר עליו את אור
 השכינה ממש בלא התלבשות במטרו"ן
 (רמ"ק).

[לא] כי הוא היה נשמת אליעזר עבד אברהם
 ולכן הוא הלך לקברו של אברהם ואמר לו כמו
 שמשה התפלל על יהושע תלמידו כך אתה
 תתפלל עלי מאחר שאני תלמידך (מק"מ).

[לב] דהיינו שהשכינה מתלבשת במטרו"ן

הלימוד היומי

לע"נ ר' שמואל בן יששכר ז"ל

שם, דָּהָא כְּתִיב הֲרִי כְּתוּב וְשֵׁם אַחִימֶן שִׁשִּׁי וְתַלְמִי יְלִידֵי
הָעֵנֶק. אֲבָל מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּדוּחְקָא, לָא אֶסְתָּכֵל מְדִי. כִּד
כָּלֵב, בְּגִין דְּהוּה בְּדוּחְקָא, לָא אֶסְתָּכֵל מְדִי ובאמת מי שהוא
בדוחק ובצרה הוא לא מסתכל על שום דבר והוא היה בדוחק מעצת המרגלים ולא הסתכל
על הסכנה שבדבר, וְאַתָּא לְעֲלָאָה עַל קַבְרֵי אַבְהֹן, לְאַשְׁתְּזַבְּא
מְעִיטָא דָּא ובכל זאת הוא בא להתפלל על קברי האבות בכדי להינצל מעצת

המרגלים [ג].

יהושוע יה יושיעך מעצת מרגלים

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשִׁיעַ בֶּן נֹון יְהוֹשֻׁעַ [ד]. (במדבר יג) רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, וְכִי הוֹשִׁיעַ קְרָאִיה קְרָא, וְהָא כְּתִיב

אור הרשב"י

ענת, ששי בנה אלש, תלמי בנה תלבוש. ילידי
הענק – שמעניקין חמה בקומתן.
[ד] ויש לך לדעת כי סדר תורתינו הקדושה
ותיבותיה ואותיותיה ספורות מזוקקות, הצובות
ממחצב קדוש ונורא, נפלאים המה למכיר
בהם, ויותר פליאות נעלמים מעין כל: ואעירך
גרגיר אחד והוא הלא תמצא כי יש אותיות
נרגשות במבטא התיבות ואינם בכתב, כגון
יהושע, כי במבטא ישנו להרגש של אות הוי"ו
בין שו"ן לעי"ן ואינה בכתב, וישנה במקום
שאינה נרגשת שהוא בין ה"א לשי"ן והערה
זאת תכונן דעת משפיל להכיר כי אותיותיה

[ג] כדאיתא בסוטה דף ל"ד עמוד ב' ויעלו
בנגב ויבא עד חברון – ויבאו מבעי ליה! אמר
רבא: מלמד, שפירש כלב מעצת מרגלים והלך
ונשתטח על קברי אבות, אמר להן: אבותי,
בקשו עלי רחמים שאנצל מעצת מרגלים.
יהושע כבר בקש משה עליו רחמים, שנאמר:
ויקרא משה להושע בן נון יהושע, יה יושיעך
מעצת מרגלים. והיינו דכתיבי: ועבדי כלב עקב
היתה רוח אחרת עמו ונו'. ושם אחימן ששי
ותלמי וגו', אחימן – מיומן שבאחיו, ששי –
שמשים את הארץ כשחתות, תלמי – שמשים
את הארץ תלמים תלמים. ד"א: אחימן בנה

הלימוד היומי

לע"נ ר' שמואל בן יששכר ז"ל

(שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ. (שמות לג) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן
 נֶעֱר. (שמות יז) וַיַּחְלוֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ שאל רבי יצחק למה כתוב זיקרא משה להושע
 בן נון יהושע' וכי עד עכשיו קראו הכתוב הושע והרי כתוב ויאמר משה אל יהושע וכ"כ
 ויהושע בן נון נער וכ"כ ויחלוש יהושע. אֵלָא אָמַר לִיה מֹשֶׁה, יְה
 יוֹשֻׁעַךָ מִנִּי־הוּ אלא הכוונה שמשה התפלל עליו וקרא אותו יהושע שפירוש שי"ה
 יושיעך מעצת מרגלים.

עד עכשיו נקרא נער וקשור במטטרון ומשה קשר את יהושע עם השכינה
 רְבִי אָבָא אָמַר, בֵּינָן דְּשִׁדְרִיהָ לְמִיעַל לְתַמָּן רבי אבא חולק
 ואומר שבאמת משה שינה את שמו מהושע ליהושע ומה שהכתוב קראו יהושע
 הכוונה ע"ש העתיד, וכן אין הפירוש שקראו יהושע כי יה יושיעך מעצת מרגלים כי באמת
 משה לא ידע מעצתם כלל אלא הטעם שהוא הוסיף לו י' בשמו הוא מכיון שהוא שלח אותו
 להיכנס לארץ, אֶעֱטְרֶיךָ לְמַהוּי שְׁלִיָם. וּבְמָה. בְּשִׁכְנִיתָא הוא
 היה צריך להיות שלם, ובאיזה דבר הוא היה צריך להיות שלם, אלא הוא בשכינה שתשרה
 עליו (אור החמה בשם מהרח"ו). דְּעַד הָהִיא שְׁעַתָּא נֶעֱר אֶקְרִי, כְּמָה
 עליו (אור החמה בשם מהרח"ו).

אור הרשב"י

שנתכוון לצרף שלשה אותיות משמו יתברך
 בשמו של צדיק, ולסמוך שי"ן ועי"ן להעיר אל
 ש"ע נהורין, ואם היה מסדר וא"ו במקומה היתה
 נפסדת הידיעה בדבר כי לא פורש (אור החיים
 נשא ז,א).

ספורות מזוקקות, ואי אפשר להוסיף אפילו
 אות אחת, הגם כי תצטרך למבטא הקריאה
 ותהיה נקראת, הגם שאינה כתובה ותהיה קרי
 ולא כתיב, וקבעה התורה הוא"ו שלא במקומה
 להעיר בנסתרות: ואולי כי מזה השבילך

הלימוד היומי

לע"נ ר' שמואל בן יששכר ז"ל

דְּאוֹקִימָנָא כי עד עכשיו הוא היה נקרא נער שזוהי המדרגה שמתלבשת השכינה במטטרו"ן והוא היה עם יהושע כמו שלמדנו. **וּבְהָהִיא שַׁעֲתָא קָשִׁיר לִיָּה מֹשֶׁה בַּהֲדָה** אמנם באותה שעה קשר משה את השכינה עם יהושע ביחד, **וְאַף עַל גַּב דְּאַשְׁכְּחִין יְהוֹשֻׁעַ בְּקַדְמִיתָא, קָרָא קְרִייתָא הַכִּי עַל הַהוּא דְזַמִּין לְמַקְרִייתָא** ואפילו שבאמת מצאנו בכתוב שהוא נקרא יהושע, באמת הפסוק קרא אותו כך על אותו הזמן שהוא היה עתיד כך להקראות אולם באמת שמו היה אז הושע ולא יהושע. **אָמַר מֹשֶׁה, וְדָאִי לָא אֶצְטְרִיךְ דָּא לְמִיעַל תַּמּוֹן, אֵלָא בְּשִׁכְיִנְתָּא, וְהַכִּי אֶתְחַזִּי** אמר משה שודאי הוא לא ראוי להיכנס לארץ אלא רק עם השכינה וכך הוא ראוי להיות מאחר שארץ ישראל היא כנגד השכינה ולכן הוא שינה את שמו ליהושע בכדי שהוא יהיה ממש קשור בשכינה ולא במטטרו"ן שהשכינה רק מתלבשת בו.

היש בה עץ האם איוב בחיים שיגן עליהם

הִישׁ בְּהָ עֵץ אִם אִין וְגו', (במדבר יג) **רַבִּי תִּיּוּא אָמַר, וְכִי לָא הָוָה יָדַע מֹשֶׁה דְּאִית בָּהּ פְּמָה אִילָנִין מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא, וְהָא הוּא שְׂבַח לָהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמְּה זַמְנִין** שאל רבי חייא וכי לא היה משה יודע באותו הזמן שיש בארץ כמה אילנות משונות זו מזו והרי הוא בעצמו שיבח את הארץ בכמה מקומות, **וְהוּא אֶסְתַּפֵּק בְּדָא** ואיך הוא מסתפק פתאום בדבר זה שהוא הוצרך לומר להם 'היש בה עץ אם אין'. **וְהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאָמַר לִיָּה לְמֹשֶׁה בְּקַדְמִיתָא, דְּהִיא**